

Opgroeien

Diestsepoort 6, bus 55, 3000 Leuven

3000 LEUVEN

iroj.jeugdhulp.be

VERSLAG IROJ Brussel

Datum: 21/03/2023

Locatie: Teams-overleg

Aanwezig: Kris De Koninck (Tonuso), Veerle Maes (CAW Brussel), Lies Van Wemmel (i-mens), Kathleen Coppens (Bru-Stars), Geert Hellinx (K&G), Erik Van Dooren (VK Brussel), Luc Demil (CGG Brussel), Ann Ignoul en Sandra Passchyn (oudervertegenwoordiging), Dominique Vervaeke (pleegzorg VBR/BRU), Mieke Craeymeersch (De Ark vzw), Joke Coopman (D'Broej), Kim Herremans (VGC), Mathieu Voets (voorzitter IROJ BRU) en Nele Coekaerts (IROJ-ondersteuner VBR/BRU)

Afwezig met kennisgeving: Hanne Van Gutschoven (CGG Brussel), Johan Van der Auweraert en Els Deconinck (ACT VBR/BRU), Sylvie Venneman (OSD VBR/BRU), Itsen Gonzalez (minderhedenforum), Tine Suykerbuyk (jeugdrechter), Anke Dujardin (CAR Brussel vzw), Geneviève van Wassenhove (CIG Vogelzang), Harmen Lecok (KI Woluwe), Dries Vandermeersch (CLB GO! Brussel), Barbara Glorieux (Cachet), Eva Trogh (KANS Brussel) en Rudy Raes (D'Broej)

Voorzitter: Mathieu Voets

Verslaggever: Kim Herremans

Onderwerp: 20230321IROJ_BRU

1. GOEDKEURING EN OPVOLGING VORIG VERSLAG (07/02/2023)

Het verslag van 07/02/2023 wordt goedgekeurd.

- Opvolging oproep reconversie

Er is nog geen definitief overzicht van alle goedgekeurde aanvragen beschikbaar.

Bilaterale gesprekken met organisaties, over de door hen ingediende reconversievoorstellen, zijn nog lopende.

Specifiek voor de werf zorggarantie zijn verdere afstemmingsoverleggen tussen de initiatiefnemers doorgegaan. Op 28 maart 2023 staat een volgend overleg op de agenda met als doelstelling om hier een aangepast voorstel af te kloppen en in te dienen.

Van zodra een globaal beeld en wijze van aanpak, overheen alle werven in de reconversieoproep, duidelijk is wordt dit teruggekoppeld aan IROJ Brussel.

- Opvolging oproep uitbreidingsbeleid RTH VAPH / vernieuwing beleid VAPH

Toelichting door Mieke Craeymeersch.

Mieke polste bij het Kenniscentrum naar de beschikbaarheid van een overzicht van goedgekeurde Brusselse initiatieven gezien het Kenniscentrum dit zou opmaken. Van zodra de informatie/een overzicht beschikbaar is, wordt dit gedeeld en verspreid naar de IROJ-leden. Kim Herremans en Mieke nemen contact met elkaar op van zodra ze informatie hebben.

- Opvolging signalen IROJ Brussel n.a.v. personeelsproblematiek

Concrete ideeën/voorstellen die reeds aan bod kwamen waarrond ondersteuning nodig is:

- ➔ Vraag om ondersteuning te krijgen binnen de organisaties door een persoon met een externe blik te laten kijken, om in kaart te brengen hoe er binnen de organisaties ruimte is/kan gecreëerd worden zodat minstens het personeel dat er nu is kan behouden blijven. Het is absoluut de bedoeling om mankracht te behouden. Dit kan mogelijks door met een frisse blik te kijken naar de organisatiestructuur van organisaties en hoe bepaalde (organisatie)processen lopen en met een externe blik te kijken naar wat eventueel anders kan op structureel vlak. Ook het in kaart brengen van goede praktijken om personeel te behouden valt hier onder. -> focus: hoe personeel behouden.
 - Wat is het profiel voor zulke 'crisismanager'? Het gaat om verder springen dan enkel inspelen op huidige crisissen, maar ook opnemen wat nu niet opgenomen kan worden zoals bijvoorbeeld het bekijken van de mogelijkheden om goede praktijken te delen, samenwerking te activeren,

De Vlaamse Gemeenschap en de VGC zullen, in partnerschap met organisaties, een aantal acties op korte termijn op poten zetten. Van zodra meer informatie hierrond beschikbaar, zal deze gedeeld worden.

- Toelichting over overlegstructuren binnen Agentschap Opgroeien

Toelichting door Nele Coekaerts, zie PPT-presentatie als bijlage bij dit verslag.

Nele licht de overlegstructuren 'Actie- en experimenteerruimte Brussel' (AER BXL), het themateam Brussel en de linken tussen beide overlegstructuren en het IROJ Brussel toe. Er wordt een overzicht gegeven van de signalen die werden teruggekoppeld op het themateam Brussel.

Van zodra een duidelijk zicht op concrete acties die op poten gezet zullen worden, wordt het IROJ hierover verder geïnformeerd.

- Toelichting vzw 72urensas

Sandra Passchyn licht toe dat zij met hun vzw 72urensas zullen opstarten met een werking in Brussel rond intrafamiliaal geweld en een uitgebreide samenwerking hebben met Franstalige partners.

Sandra bezorgt informatie over de werking van de vzw aan Nele om te bezorgen aan de IROJ-leden. Op een volgend IROJ wordt de inhoudelijke werking toegelicht.

2. MEDEDELINGEN/VARIA

2.1 Younited toernooien

Toelichting door Kim Herremans, zie flyer en document met info bezorgd als bijlagen bij de agenda.

De werking van Younited is nog op zoek naar samenwerking met welzijnsorganisaties binnen Brussel. Voor meer info: [Over ons – Younited Belgium](#)

Organisaties die samenwerkingsmogelijkheden zien, kunnen contact opnemen met Alexandra Karara - alexandra@younited.be.

2.2 Transitie onderwijs (internaten) naar Welzijn (zorgstrategisch plan Kasterlinden)

Toelichting door Kim Herremans, zie PPT-presentatie als bijlage bij dit verslag.

Voor internaten is het niet altijd mogelijk om in gepaste begeleiding en zorgomkadering te voorzien. Vanuit internaat Kasterlinden zal een zorgstrategisch plan opgemaakt worden dat eind maart dient ingediend te worden i.f.v. de transitie van internaten naar welzijn.

Vanuit De Ark wordt gesteld dat dit een positieve evolutie is voor Brussel en men wil graag bekijken of er samenwerking mogelijk is. Kim geeft dit door aan de collega die dit opneemt binnen de VGC. IROJ Brussel ziet de evolutie op de campus van Kasterlinden als een antwoord op de reële noden in Brussel en ziet de samenwerking tussen de domeinen welzijn/onderwijs als waardevol voor de kinderen/jongeren.

3. VOORTGANG BELEIDSONTWIKKELINGEN

3.1 Vroeg en Nabij

De conceptnota 'Vroeg en nabij' werd op 17 februari 2023 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het plan 'Vroeg en nabij' wil ieder kind in Vlaanderen en Brussel het recht geven om kansrijk op te groeien. De focus ligt daarbij op het vroeg en proactief handelen bij ondersteuningsnoden en op een zorg die zo dicht mogelijk aansluit bij de leefwereld van kinderen, jongeren en gezinnen. Het plan moet vooral voor bijsturing zorgen in de lacunes die vanuit de praktijk en via signalen van jongeren en gezinnen naar boven komen. De regering schuift drie grote doelstellingen naar voor:

- Inzetten op een positieve en rijke leefomgeving voor alle kinderen, jongeren en hun gezinnen
- Ontwikkelen van effectieve en efficiënte zorg- en ondersteuningstrajecten die breuken voor kinderen en jongeren vermijdt en ervoor zorgt dat kinderen en jongeren op een zo gewoon mogelijke manier kunnen opgroeien.
- Het verzekeren van adequate dienstverlening en zorg voor kinderen en jongeren met een meervoudige en complexe problematiek.

De conceptnota en verdere informatie is terug te vinden op [Homepage | Vroeg en nabij](#).

3.2 **Taskforce crisis in de jeugdhulp**

In navolging van diverse signalen van ernstige noden voor kinderen en jongeren met complexe problematieken of vanuit sterk verontrustende situaties waarvoor momenteel te weinig oplossingen gevonden kunnen worden (omwille van een stijgend aantal hulpvragen in het algemeen, toenemende complexiteit van vragen, oplopende wachttijden, dalende door- en uitstroom, krapte op de arbeidsmarkt, delicate personeelssituaties, ...), werd een taskforce crisis in de jeugdhulp opgericht.

Er lopen diverse projecten en versterkingen, en er zijn verschillende ontwikkelingen lopende om te werken aan structurele oplossingen, maar de huidige situatie op het terrein vereist dat deze projecten en ontwikkelingen worden aangevuld met zeer gerichte acties op korte termijn.

De opgerichte taskforce heeft als doelstelling/opdracht om concrete oplossingen uit te werken voor de meest acute noden. Intentie is om zoveel mogelijk oplossingsgerichte ideeën te genereren om op alle mogelijke aspecten en op het volledige continuüm van de dienstverlening aan kinderen en jongeren in te zetten om dit te optimaliseren en ruimte te creëren. Op (middel)lange termijn verwacht men met Vroeg en Nabij te kunnen ingrijpen op een aantal structurele oorzaken van de huidige druk, maar er moet eerst druk van de ketel.

Vanuit de taskforce wordt een werkplan opgemaakt. Dit werkplan zal via verschillende organen worden teruggekoppeld, er staat geen volgende taskforce gepland.

Momenteel is er nog geen concreet nieuws omtrent dit werkplan om terug te koppelen. Van zodra meer nieuws, wordt dit verder meegedeeld via het IROJ.

3.3 **BVR hulpprogramma geblokkeerde ontwikkelingstrajecten**

De afgelopen jaren zijn diverse initiatieven genomen om de zorg en ondersteuning voor jongeren in complexe trajecten/een geblokkeerd ontwikkelingstraject uit te breiden en inhoudelijk te versterken:

- Jongeren met een statuut gedrags- en emotionele stoornissen + (GES+)
 - o Sinds 2016: initiatieven voor de versterking en erkenning van de GES+-capaciteit voor jongeren met ernstige gedrags- en emotionele stoornissen en (een vermoeden van) een beperking.
 - o Sinds januari 2020: inkanteling GES+-aanbod onder Opgroeien
- Veilig verblijf
 - o Nieuw aanbod als gevolg van nieuw decreet jeugddelinquentierecht
 - o Jongeren in verontrustende situaties die nood hebben aan gesloten opvang/begeleiding worden vanaf 1 maart 2023 uitsluitend aan private organisaties, onder het aanbod van veilig verblijf, toevertrouwd.
- Intersectorale zorgnetwerken
 - o In Vlaanderen zijn drie intersectorale zorgnetwerken opgericht voor jongeren op het snijvlak van jeugdzorg, ondersteuning voor jongeren met een handicap en kinder- en jeugdpsychiatrie, met heel vaak ook een justitiële component.
 - o Overeenkomst/BVR IZN loopt tot maart 2023.
 - o Evaluatie van de netwerken in 2020-2021: het BVR – en de bijhorende extra middelen – scheppen mogelijkheden op trajectniveau.

Het hulpprogramma voor jongeren in een geblokkeerd ontwikkelingstraject wil de zorg en ondersteuning voor deze jongeren, gezinnen en hun netwerk integreren en aanpassen aan recente evoluties.

De Vlaamse Regering keurde een besluit goed m.b.t geblokkeerde ontwikkelingstrajecten (princiële goedkeuring voor inhoudelijk kader). Dit zal het BVR inzake de intersectorale zorgnetwerken vervangen en verruimen.

Bedoeling is dat er tegen september 2023 een diagnostisch expertisenetwerk wordt opgezet. Hiervoor worden momenteel de nodige stappen gezet. Daarnaast is het de bedoeling dat jeugdhulporganisaties een samenwerkingsverband aangaan om een hulpprogramma uit te werken voor jongeren met indicatie GES+, veilig verblijf en IZN-profiel. Het is vanuit het diagnostisch expertisenetwerk dat deze jongeren naar dit hulpprogramma zullen worden toegeleid.

Meer info is terug te vinden op [Hulpprogramma geblokkeerde ontwikkelingstrajecten | Jeugdhulp](#).

3.4 **Stand van zaken/signaal veilig verblijf**

Op dit moment hebben we slechts 6 effectieve plaatsen veilig verblijf binnen onze regio. Aanmeldingen voor dit aanbod verlopen steeds via een jeugdrechter.

Via het project 'Schipbreukelingen' lopen er 6 veilige trajecten, waar niet meteen/noodzakelijk vertrokken wordt vanuit gesloten verblijf, maar waar bekeken wordt op welke manier een veilig traject voor jongeren kan opgezet worden. Per traject/casus wordt bekeken hoe de nodige veiligheid voor de betreffende jongere kan geïnstalleerd worden zonder dat hierbij noodzakelijk een veilig verblijf/bed dient geïnstalleerd te worden. Er zal altijd een én/én aanbod van verblijf en trajecten nodig zijn.

Vanuit de werkgroep 'Justitiële Jongeren met een Psychiatrische Problematiek' (JJPP) (werkgroep binnen Vlaams-Brabant) werd een schrijven opgemaakt en bezorgd aan de overheid om een aantal bezorgdheden/signalen betreffende veilig verblijf aan te kaarten, zie schrijven bezorgd als bijlage bij de agenda.

Feedback van de overheid op dit signaal:

- Plaatsen veilig verblijf zijn bepaald op basis van monitoring (voortraject van 3 jaar) om aantal pure 'vossers' in GI in kaart te brengen.
- Begeleidingscommissie: parket + jeugdrechters betrokken om toeleidingen/casuïstiek GI te bespreken en op te volgen + risicotaxatie/oriëntatie GI
 - o Kan zicht helpen krijgen op opvolging/monitoring van 'vermoffen'.
- Complexiteit/realiteit (o.a. realiteit van zeer beperkte capaciteit) van Brussel en Halle-Vilvoorde meenemen/plaats geven in uitwerking van nieuw BVR i.f.v. netwerken.
 - o Inzetten op analyse van blinde vlekken en noden

Veerle Maes geeft aan dat wanneer er nagedacht wordt over samenwerkingsverbanden ze hier graag bij betrokken wil worden.

Aandachtspunt: het is belangrijk om te blijven erkennen dat er een onderfinanciering is in de regio en er blijvend aandacht nodig is voor versterking. De oplossing zal niet liggen in het uitbouwen/versterken van samenwerkingsverbanden. Er dient ingezet te worden op capaciteitsversterking voor Brussel en Halle-Vilvoorde i.p.v. op het vergroten van netwerken/samenwerkingsverbanden.

4. REGIOPLAN IROJ BRUSSEL 2023

4.1 Regioplan IROJ Brussel 2023

Toelichting door Nele Coekaerts, zie PPT-presentatie als bijlage bij dit verslag.

Nele geeft een korte toelichting en achtergrondschemen bij het regioplan en het proces/de te volgen stappen voor het uitwerken van acties en aanvragen van IROJ-budget ter ondersteuning van de uitwerking van acties.

De vraag wordt gesteld of er in het regioplan en bij de uitwerking van acties aandacht is voor de participatie van ouders/cliënten. Nele verduidelijkt dat het thema participatie een expliciete plaats krijgt. Participatie is o.a. een van de thema's van waaruit het regioplan is opgebouwd.

Er wordt een oproep gedaan om **voorstellen tot mogelijke acties/pistes tijdig door te geven** zodat deze mee opgenomen kunnen worden in het regioplan voor 2023.

4.2 Terugkoppeling studiedagen Verontrusting

- De studiedagen Verontrusting, georganiseerd vanuit de werkgroep verontrusting, waren een succes: beide dagen waren volzet. De vraag naar vorming rond verontrusting blijft. Dit jaar werd verdiepend ingegaan op het thema 'spreken over verontrusting'.
- Een evaluatieformulier is verspreid naar de deelnemers. De feedback die hieruit komt wordt meegenomen om te bekijken of en welke toekomstige initiatieven mogelijk opgezet kunnen worden.
- Een **postgraduaat** rond het thema verontrusting wordt opgestart. Een mail met info hierrond werd verspreid. Op donderdag 25 mei 2023 van 10u tot 12u30 gaat een infosessie rond verontrusting door waar ook het postgraduaat zal worden toegelicht/voorgesteld.

4.3 Toelichting voorstel van actie: ontwikkelen van een tool/sociale kaart voor jongeren

Toelichting door Joke Coopman.

- Met OverKop zou men een tool willen ontwikkelen, een sociale kaart voor jongeren rond verschillende thema's (familiesituatie/seksuele identiteit/huisvesting/...). Doelstelling is om jongeren toegang te verschaffen tot jeugdhulp. Jongeren weten vaak niet waar ze terecht kunnen voor welk thema.
- De methodiek is nog niet volledig gekend: kan in spelvorm (interactief), via app, ...
- Er zou een Nederlandstalig en Franstalig aanbod/tool uitgewerkt worden. Een samenwerkingspartner hiertoe is reeds aangesproken.
- Er werd al afstemming gezocht met 'inform jeune' om te kijken op welke manier er samenwerking mogelijk is. Er wordt ook samengewerkt met 'La rue' voor het thema huisvesting. Er wordt ook gekeken of er samengewerkt kan worden met Bruket voor het thema vrije tijd.
- Het idee dient nog verder uitgewerkt te worden, maar mogelijk wordt aan IROJ een vraag gesteld voor de kostprijs verbonden aan de gekozen methodiek.

5. AGENDA VOLGEND IROJ (16/05/2023)

- Algemene vergadering Sonja Erteejee (IROJ van mei of juni)
- Verdere opvolging regioplan en acties
- Verdere opvolging reconversie
- Opvolging uitbreiding/beleid VAPH
- Opvolging personeelsproblematiek
- Voorstelling vzw 72urensas